

Για τα καθήκοντα, την μόρφωση και τον πολιτισμό του νέου κομμουνιστή. Του Β. Ι. Λένιν

ΤΑ ΚΑΘΗΚΟΝΤΑ ΤΩΝ ΕΝΩΣΕΩΝ ΤΗΣ ΝΕΟΛΑΙΑΣ

ΛΟΓΟΣ ΣΤΟ ΙΙΙ ΠΑΝΡΩΣΙΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ ΤΗΣ ΡΩΣΙΚΗΣ

ΚΟΜΜΟΥΝΙΣΤΙΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ ΝΕΟΛΑΙΑΣ

ΣΤΙΣ 2 ΤΟΥ ΟΚΤΩΒΡΗ 1920

Αναδημοσίευση από **ΡΙΖΟΣΠΑΣΤΗΣ** [18.4.2010.](#)

Ο Λένιν με Κομσομόλους

Σύντροφοι, θα 'θελα να κάνουμε σήμερα μια συζήτηση πάνω στο θέμα: ποια είναι τα βασικά καθήκοντα της Ενωσης της Κομμουνιστικής Νεολαίας και σε σύνδεση μ' αυτό, τι λογής πρέπει να είναι οι οργανώσεις της νεολαίας στη σοσιαλιστική δημοκρατία γενικά. Ένας λόγος παραπάνω να σταθούμε περισσότερο στο ζήτημα αυτό είναι ότι με μίαν ορισμένη έννοια μπορούμε να πούμε ότι ίσα-ίσα μπροστά στη νεολαία μπαίνει το πραγματικό καθήκον να δημιουργήσει την κομμουνιστική κοινωνία. Γιατί είναι φανερό ότι η γενιά των εργαζομένων που διαπαιδαγωγήθηκε

στην κεφαλαιοκρατική κοινωνία, στην καλύτερη περίπτωση θα μπορέσει να εξαλείψει τις βάσεις της παλιάς κεφαλαιοκρατικής ζωής, που στηρίζεται στην εκμετάλλευση. Στην καλύτερη περίπτωση θα μπορέσει να λύσει το καθήκον της δημιουργίας ενός κοινωνικού καθεστώτος, που θα βοηθήσει το προλεταριάτο και τις εργαζόμενες μάζες να κρατήσουν την εξουσία στα χέρια τους και να δημιουργήσουν ένα γερό θεμέλιο, που πάνω του μπορεί να χτίσει μόνο η γενιά που αρχίζει τη δουλειά μέσα σε νέες πια συνθήκες, μέσα σε μια κατάσταση όπου δεν υπάρχουν εκμεταλλευτικές σχέσεις ανάμεσα στους ανθρώπους.

Το καθήκον της νεολαίας είναι να μαθαίνει

Και να, εξετάζοντας απ' αυτή την άποψη το ζήτημα των καθηκόντων της νεολαίας, πρέπει να πω ότι τα καθήκοντα αυτά της νεολαίας γενικά και των ενώσεων της κομμουνιστικής νεολαίας και κάθε είδους άλλων οργανώσεων ειδικά, θα μπορούσαν να εκφραστούν με μια λέξη: Το καθήκον της νεολαίας είναι να μαθαίνει.

Φυσικά αυτό είναι απλώς «μια λέξη». Δε δίνει ακόμα απάντηση στα κύρια και στα πιο ουσιαστικά ερωτήματα: τι πρέπει, να μαθαίνει και πώς να μαθαίνει; Εδώ όμως όλο το ζήτημα είναι ότι μαζί με το μετασχηματισμό της παλιάς κεφαλαιοκρατικής κοινωνίας, η εκπαίδευση, η διαπαιδαγώγηση και η μόρφωση των νέων γενεών που θα δημιουργήσουν την κομμουνιστική κοινωνία, δε μπορεί να είναι οι παλιές. Η εκπαίδευση, η διαπαιδαγώγηση και η μόρφωση της νεολαίας πρέπει να ξεκινήσουν από το υλικό που μας άφησε η παλιά κοινωνία.

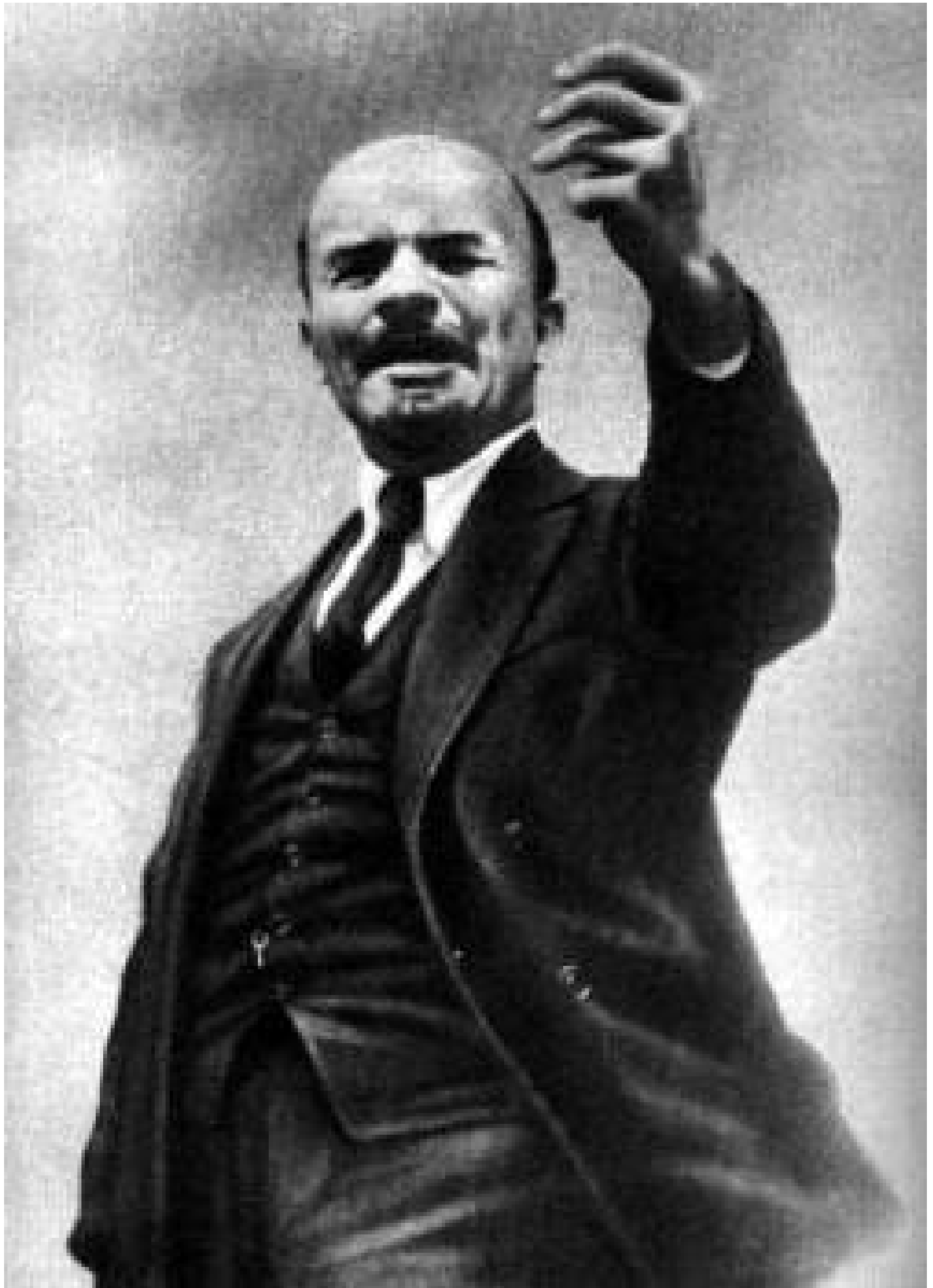

Τον κομμουνισμό μπορούμε να τον οικοδομήσουμε μόνο με το σύνολο των γνώσεων, των οργανώσεων και των θεσμών, με εκείνο το απόθεμα των ανθρώπινων δυνάμεων

και μέσων, που μας έμειναν από την παλιά κοινωνία. Μόνο μεταρρυθμίζοντας ριζικά, την εκπαίδευση, την οργάνωση και τη διαπαιδαγώγηση της νεολαίας, θα μπορέσουμε να πετύχουμε το αποτέλεσμα των προσπαθειών της νέας γενιάς να είναι η δημιουργία μιας κοινωνίας που να μη μοιάζει με την παλιά, δηλαδή η δημιουργία της κομμουνιστικής κοινωνίας. Γι' αυτό πρέπει να σταθούμε λεπτομερειακά στο ζήτημα τι πρέπει να διδάσκουμε στη νεολαία και πώς πρέπει να μαθαίνει η νεολαία, αν πραγματικά θέλει να φανεί άξια για τον τίτλο της κομμουνιστικής νεολαίας και πώς να την προετοιμάσουμε για να μπορέσει ν' αποτελειώσει το χτίσιμο και να ολοκληρώσει αυτό που αρχίσαμε εμείς.

Πρέπει να πω ότι η πρώτη απάντηση, που φαίνεται και η πιο φυσική, είναι ότι η Ένωση της Νεολαίας και γενικά όλη η νεολαία που θέλει να περάσει στον κομμουνισμό, πρέπει να μάθει τον κομμουνισμό.

Η απάντηση όμως αυτή «να μάθει τον κομμουνισμό» είναι πολύ γενική. Τι λοιπόν μας χρειάζεται για να μάθουμε τον κομμουνισμό; Τι πρέπει να ξεχωρίσουμε από το σύνολο των γενικών γνώσεων για ν' αποκτήσουμε τη γνώση του κομμουνισμού; Εδώ μας απειλούν ολόκληρη σειρά κίνδυνοι που εκδηλώνονται σχεδόν πάντα μόλις βάλουμε λαθεμένα το καθήκον να μάθουμε τον κομμουνισμό, ή όταν εννοούμε το καθήκον αυτό πολύ μονόπλευρα.

Φυσικά με το πρώτο μας έρχεται στο μυαλό η σκέψη ότι να μάθουμε τον

κομμουνισμό σημαίνει να αφομοιώσουμε το σύνολο των γνώσεων που εκθέτονται στα κομμουνιστικά εγχειρίδια, φυλλάδια και έργα. Αυτός όμως ο ορισμός της μελέτης του κομμουνισμού θα 'ταν πολύ χοντροκομμένος και λειψός. Αν η μελέτη του κομμουνισμού βρισκόταν μόνο στην αφομοίωση εκείνων που λένε τα κομμουνιστικά έργα, τα βιβλία και τα φυλλάδια, τότε πολύ εύκολα θα μπορούσαμε να γίνουμε κομμουνιστές παπαγάλοι ή παινεσιάρηδες, αυτό όμως θα μας προξενούσε τις περισσότερες φορές ζημιά και βλάβη, γιατί οι άνθρωποι που θα είχαν μάθει και διαβάσει αυτά που λένε τα κομμουνιστικά βιβλία και τα φυλλάδια θ' αποδείχνονταν ανίκανοι να συνδυάσουν όλες αυτές τις γνώσεις και δε θα μπορούσαν να δράσουν έτσι όπως απαιτεί πραγματικά ο κομμουνισμός.

Ενα από τα μεγαλύτερα κακά, μια από τις μεγαλύτερες συμφορές που μας έμειναν από την παλιά κεφαλαιοκρατική κοινωνία, είναι η πλέρια απόσπαση του βιβλίου από την πρακτική ζωή. Γιατί είχαμε βιβλία που ήταν όλα γραμμένα με τον καλύτερο τρόπο και τα βιβλία αυτά, στις περισσότερες περιπτώσεις, ήταν η πιο αηδιαστική υποκριτική ψευτιά, που μας έδινε ψεύτικη εικόνα της κομμουνιστικής κοινωνίας. Γι' αυτό θα ήταν πάρα πολύ μεγάλο λάθος να μαθαίνουμε απλώς από τα βιβλία όσα λέγονται για τον κομμουνισμό.

Τώρα οι λόγοι και τ' άρθρα μας δεν επαναλαμβάνουν απλώς αυτό που λεγόταν άλλοτε για τον κομμουνισμό, γιατί οι λόγοι και τα άρθρα μας συνδέονται με την καθημερινή και πολύπλευρη δουλειά. Χωρίς δουλειά, χωρίς αγώνα, η αφηρημένη γνώση του κομμουνισμού από τα κομμουνιστικά φυλλάδια και έργα δεν θ' άξιζε απολύτως τίποτα, γιατί θα συνέχιζε την παλιά απόσπαση της θεωρίας από την πράξη, την παλιά εκείνη απόσπαση που αποτελούσε το πιο αηδιαστικό χαρακτηριστικό της παλιάς αστικής κοινωνίας.

ΕΣΣΔ: Υπαίθριο, μετακινούμενο σχολείο για τα παιδιά των αγροτών, τη δεκαετία του 1920

Ακόμα πιο επικίνδυνο θα ήταν αν αρχίζαμε ν' αφομοιώνουμε μόνο τα κομμουνιστικά συνθήματα. Αν δεν είχαμε καταλάβει έγκαιρα αυτό τον κίνδυνο και αν δεν είχαμε κατευθύνει όλη τη δουλειά μας στο να τον εξαφανίσουμε, τότε το μισό ή ένα εκατομμύριο νέοι – αγόρια και κορίτσια – που ύστερα από μια τέτοια μελέτη του κομμουνισμού θα ονομάζονταν κομμουνιστές, θα έφερναν μόνο μεγάλη ζημιά στην υπόθεση του κομμουνισμού.

Για να μάθουμε τον κομμουνισμό

Ετσι μπροστά μας μπαίνει το ζήτημα πώς πρέπει να τα συνδυάσουμε όλα αυτά για να μάθουμε τον κομμουνισμό; Τι θα πρέπει να πάρουμε από το παλιό σχολείο, από την παλιά επιστήμη;

Το παλιό σχολείο διακήρυχνε ότι θέλει να δημιουργήσει ανθρώπους ολόπλευρα μορφωμένους, ότι διδάσκει τις επιστήμες γενικά. Ξέρουμε πώς αυτό ήταν πέρα για πέρα ψέμα, γιατί όλη η κοινωνία ήταν θεμελιωμένη και στηριζόταν στο χωρισμό των ανθρώπων σε τάξεις, σε εκμεταλλευτές και καταπιεζομένους. Είναι φυσικό ότι όλο το παλιό σχολείο, όντας απόλυτα διαποτισμένο με το ταξικό πνεύμα, έδινε γνώσεις μόνο στα παιδιά της αστικής τάξης. Κάθε λέξη του ήταν παραποιημένη προς το συμφέρον της αστικής τάξης.

Στα σχολεία αυτά δε φρόντιζαν τόσο να διαπαιδαγωγούν τη νέα γενιά των εργατών και των αγροτών, όσο να της δώσουν μια μονοκόμματη ξερή μόρφωση προς το συμφέρον της ίδιας της αστικής τάξης. Τους διαπαιδαγωγούσαν έτσι που να τους κάνουν χρήσιμους υπηρέτες της, που να είναι ικανοί να της δίνουν κέρδος και σύγκαιρα να μην ταράζουν την ησυχία και την τεμπελιά της. Γι' αυτό,

καταδικάζοντας το παλιό σχολείο, βάλαμε σαν καθήκον μας να πάρουμε απ' αυτό μόνο ό,τι μας χρειάζεται για να πετύχουμε μια πραγματική κομμουνιστική μόρφωση.

Στην προσπάθεια εξάλειψης του αναλφαβητισμού, τη δεκαετία του 1920, σε μια επαρχία

Μπαίνω τώρα στις κατακρίσεις και στις κατηγορίες που ακούμε συνεχώς για το παλιό σχολειό και που συνεχώς οδηγούν σε τελείως λαθεμένες ερμηνείες.

Λένε ότι το παλιό σχολειό δεν ήξερε παρά μόνο τα βιβλία, ήταν σχολειό μηχανικής πειθαρχίας, σχολειό παπαγαλισμού. Αυτό είναι σωστό, ωστόσο πρέπει να ξέρουμε να ξεχωρίζουμε τι ήταν στο παλιό σχολειό κακό και τι ωφέλιμο για μας, πρέπει να ξέρουμε να διαλέγουμε απ' αυτό το σχολειό ό,τι είναι απαραίτητο για τον κομμουνισμό.

Το παλιό σχολειό ήταν σχολειό που ήξερε μόνο τα βιβλία, ανάγκαζε τους ανθρώπους να μαθαίνουν ένα σωρό άχρηστες, περιττές, νεκρές γνώσεις, που γανώνανε το κεφάλι και μετέτρεπαν τη νέα γενιά σε υπάλληλους βγαλμένους απ' το ίδιο καλούπι. Θα κάνατε όμως τεράστιο λάθος αν δοκιμάζατε να βγάλετε το συμπέρασμα ότι μπορεί να γίνει κανείς κομμουνιστής χωρίς να αφομοιώσει ό,τι έχει συσσωρεύσει η γνώση του ανθρώπου. Θα 'ταν λάθος να νομίζετε ότι είναι αρκετό να αφομοιώσετε τα κομμουνιστικά συνθήματα, τα συμπεράσματα της κομμουνιστικής επιστήμης και δε χρειάζεται να αφομοιώσετε το σύνολο των γνώσεων, που επακόλουθό τους είναι ο ίδιος ο κομμουνισμός.

Ο μαρξισμός είναι παράδειγμα που δείχνει πώς βγήκε ο κομμουνισμός απ' το σύνολο των ανθρώπινων γνώσεων.

Εχετε διαβάσει και ακούσει πως η κομμουνιστική θεωρία, η κομμουνιστική

επιστήμη, που δημιουργήθηκε κυρίως από τον Μαρξ, πως η διδασκαλία αυτή του μαρξισμού έπαψε να είναι το έργο ενός, έστω και μεγαλοφυή, σοσιαλιστή του ΧΙΧ αιώνα, πως η διδασκαλία αυτή έγινε διδασκαλία των εκατομμυρίων και των δεκάδων εκατομμυρίων προλετάρων σ' όλο τον κόσμο, που εφαρμόζουν αυτή τη διδασκαλία στον αγώνα τους ενάντια στον καπιταλισμό.

Κέντρο Προσχολικής Αγωγής στην Εσθονία που απασχολούσε παιδιά ψαράδων της τοπικής κοινότητας, όπου οι αρχιτέκτονες έδωσαν ιδιαίτερη έμφαση στην ενίσχυση της φαντασίας των παιδιών και κίνητρα για τη δημιουργική απασχόλησή τους (1984)

Και αν βάζατε τούτο το ερώτημα: γιατί η θεωρία του Μαρξ μπόρεσε να κατακτήσει εκατομμύρια και δεκάδες εκατομμύρια καρδιές της πιο επαναστατικής τάξης, δε θα μπορούσατε να πάρετε παρά μια μόνο απάντηση: αυτό έγινε γιατί ο Μαρξ στηρίχτηκε στο γερό θεμέλιο των ανθρώπινων γνώσεων, που κατακτήθηκαν μέσα στον καπιταλισμό. Ο Μαρξ, αφού μελέτησε τους νόμους ανάπτυξης της ανθρώπινης κοινωνίας, κατάλαβε ότι είναι αναπόφευγη η ανάπτυξη του καπιταλισμού που οδηγεί στον κομμουνισμό και το κυριότερο, χάρη στην αφομοίωση όλων εκείνων που έδωσε η προγενέστερη επιστήμη, το απόδειξε αυτό στηριζόμενος αποκλειστικά στην πιο ακριβή, στην πιο λεπτομερειακή, στην πιο βαθιά μελέτη της κεφαλαιοκρατικής κοινωνίας. Όλα όσα είχε δημιουργήσει η ανθρώπινη κοινωνία τα επεξεργάστηκε κριτικά, χωρίς να παραμελήσει ούτε ένα σημείο. Όλα όσα δημιούργησε η ανθρώπινη σκέψη, τα ξαναδούλεψε, τα κριτίκαρε, τα έλεγξε μέσα στο εργατικό κίνημα και έβγαλε τα συμπεράσματα εκείνα που δε μπορούσαν να βγάλουν οι άνθρωποι που ήταν περιορισμένοι μέσα στ' αστικά πλαίσια ή δεμένοι με τις αστικές προλήψεις.

Για τον προλεταριακό πολιτισμό

Αυτό πρέπει να το έχουμε υπόψη μας όταν π.χ. συζητάμε για τον προλεταριακό πολιτισμό. Αν δεν καταλάβουμε ξεκάθαρα ότι μόνο με την ακριβή γνώση του πολιτισμού που δημιούργησε όλη η ανάπτυξη της ανθρωπότητας, μονό με το ξαναδούλεμά του μπορούμε να χτίσουμε τον προλεταριακό πολιτισμό – αν δεν το καταλάβουμε, δε θα λύσουμε το πρόβλημα αυτό. Ο προλεταριακός πολιτισμός δεν είναι κάτι που ξεπήδησε άγνωστο από πού, δεν είναι επινόηση των ανθρώπων που ονομάζουν τον εαυτό τους ειδικούς στον προλεταριακό πολιτισμό. Όλα αυτά είναι καθαρή ανοησία. Ο προλεταριακός πολιτισμός πρέπει να είναι η νομοτελειακή ανάπτυξη του αποθέματος των γνώσεων που επεξεργάστηκε η ανθρωπότητα κάτω από το ζυγό της κεφαλαιοκρατικής κοινωνίας, της τσιφλικάδικης κοινωνίας, της γραφειοκρατικής κοινωνίας.

Όλοι αυτοί οι δρόμοι και τα δρομάκια οδήγησαν και οδηγούν και εξακολουθούν να οδηγούν στον προλεταριακό πολιτισμό, έτσι όπως η πολιτική οικονομία, που την ξαναδούλεψε ο Μαρξ, μας έδειξε προς τα πού θα τραβήξει η ανθρώπινη κοινωνία, μας έδειξε το πέρασμα στην ταξική πάλη, στο αρχίνημα της προλεταριακής επανάστασης.

Όταν ακούμε συχνά και εκπροσώπους της νεολαίας και ορισμένους οπαδούς της νέας εκπαίδευσης να κάνουν επίθεση ενάντια στο παλιό σχολειό λέγοντας ότι το παλιό σχολειό ήταν σχολειό παπαγαλισμού, τους λέμε ότι πρέπει να πάρουμε από το παλιό σχολειό ό,τι καλό είχε.

Δεν πρέπει να πάρουμε από το παλιό σχολειό τη μέθοδο που φόρτωνε το μνημονικό των νέων με μίαν υπέρμετρη ποσότητα από γνώσεις, στα εννιά δέκατα άχρηστες και στο ένα δέκατο διαστρεβλωμένες. Αυτό όμως δε σημαίνει ότι μπορούμε να περιοριστούμε στα κομμουνιστικά συμπεράσματα και ν' αποστηθίσουμε μόνο τα κομμουνιστικά συνθήματα. Έτσι δε δημιουργείται ο κομμουνισμός. Κομμουνιστής μπορείς να γίνεις μόνο όταν πλουτίσεις τη μνήμη σου με τη γνώση όλου του πλούτου, που επεξεργάστηκε η ανθρωπότητα.

Δε μας χρειάζεται ο παπαγαλισμός, μας χρειάζεται όμως ν' αναπτύξουμε και να τελειοποιήσουμε τη μνήμη κάθε μαθητή με τη γνώση των βασικών γεγονότων, γιατί ο κομμουνισμός θα γίνει κάτι το κούφιο, θα γίνει κούφια ταμπέλα, ο κομμουνιστής δε θα είναι παρά ένας απλός παινεσιάρης αν όλες οι γνώσεις που απόκτησε δεν ξαναδουλεύουν μέσα στη συνείδησή του. Πρέπει όχι μόνο να αφομοιώσετε αυτές τις γνώσεις, αλλά να τις αφομοιώσετε έτσι που να μπορείτε να τις εξετάζετε κριτικά, για να μην παραφορτώνετε το μυαλό σας με άχρηστη σαβούρα, αλλά να το πλουτίζετε με τη γνώση όλων των γεγονότων, που όποιος δεν τα ξέρει δε μπορεί στην εποχή μας να είναι μορφωμένος άνθρωπος.

Αν ένας κομμουνιστής θα ήθελε να παινευτεί ότι τον κομμουνισμό του τον απόκτησε από έτοιμα συμπεράσματα, χωρίς να κάνει μια πολύ σοβαρή, πολύ δύσκολη και μεγάλη δουλειά, χωρίς να μπει στο νόημα των γεγονότων που είναι υποχρεωμένος να τα δει κριτικά, αυτός ο κομμουνιστής θα 'ταν αξιοθρήνητος. Μια τέτοια επιπολαιότητα θα 'ταν πάρα πολύ ολέθρια. Αν ξέρω ότι ξέρω λίγα, θα προσπαθήσω να μάθω περισσότερα. Αν όμως ένας άνθρωπος λέει ότι είναι κομμουνιστής και ότι δεν του χρειάζεται να ξέρει τίποτε σταθερά, απ' αυτόν δε θα βγει ποτέ τίποτε που να μοιάζει με κομμουνιστή.

Το παλιό σχολειό διαμόρφωνε οπερέτες που τους χρειαζόνταν οι κεφαλαιοκράτες, το παλιό σχολειό έφτιαχνε τους ανθρώπους της επιστήμης ανθρώπους που έπρεπε να γράφουν και να μιλάνε όπως αρέσει στους καπιταλιστές. Αυτό σημαίνει ότι πρέπει να το σαρώσουμε. Αν όμως πρέπει να το σαρώσουμε, αν πρέπει να το καταστρέψουμε, μήπως σημαίνει ότι δεν πρέπει να πάρουμε απ' αυτό ό,τι απαραίτητο για τους ανθρώπους συσώρευσε η ανθρωπότητα;

Για τη συνειδητή πειθαρχία και το χτίσιμο της κομμουνιστικής κοινωνίας

Μήπως αυτό σημαίνει ότι δεν πρέπει να ξέρουμε να ξεχωρίζουμε κείνο που ήταν απαραίτητο για τον καπιταλισμό και κείνο που είναι απαραίτητο για τον κομμουνισμό;

Στη θέση της παλιάς μηχανικής πειθαρχίας, που εφαρμοζόταν στην αστική κοινωνία παρά τη θέληση της πλειοψηφίας, εμείς βάζουμε τη συνειδητή πειθαρχία των εργατών και των αγροτών, που συνδυάζουν μαζί με το μίσος προς την παλιά κοινωνία την αποφασιστικότητα, την ικανότητα και την προθυμία να ενώσουν και να οργανώσουν τις δυνάμεις τους γι' αυτό τον αγώνα. Έτσι που από τη θέληση εκατομμυρίων κι εκατοντάδων εκατομμυρίων ανθρώπων που είναι ξεμοναχιασμένοι, σκορπισμένοι και πεταμένοι σ' όλη την απέραντη χώρα, να δημιουργηθεί μια ενιαία θέληση, γιατί χωρίς αυτή την ενιαία θέληση αναπόφευγα θα νικηθούμε. Χωρίς αυτή τη συσπείρωση, χωρίς αυτή τη συνειδητή πειθαρχία των εργατών και αγροτών η υπόθεσή μας είναι χαμένη. Χωρίς αυτό δε θα μπορέσουμε να νικήσουμε τους κεφαλαιοκράτες και τους τσιφλικάδες όλου του κόσμου. Χωρίς αυτό δε θα στερεώσουμε ούτε το θεμέλιο και δε μιλούμε ακόμα για το χτίσιμο πάνω σ' αυτό το θεμέλιο της νέας κομμουνιστικής κοινωνίας.

Έτσι, αν και καταδικάζουμε το παλιό σχολειό, αν και τρέφουμε μίσος απόλυτα δικαιολογημένο και αναγκαίο προς το παλιό σχολειό κι εχτιμούμε την επιθυμία να καταργηθεί, πρέπει να καταλάβουμε ότι τον παλιό τρόπο διδασκαλίας, τον παλιό παπαγαλισμό, την παλιά μηχανική πειθαρχία, πρέπει να τα αντικαταστήσουμε με την ικανότητα ν' αποχτήσουμε όλο το σύνολο των ανθρώπινων γνώσεων και να τις αποχτήσουμε με τέτοιο τρόπο που ο κομμουνισμός να μην σας είναι κάτι που το μάθατε απ' έξω, αλλά κάτι που το σκεφτήκατε μόνοι σας, να είναι κείνα τα συμπεράσματα, που είναι αναπόφευγα απ' την άποψη της σύγχρονης μόρφωσης.

Να πώς πρέπει να βάζουμε τα βασικά καθήκοντα όταν μιλούμε για το καθήκον να μάθουμε τον κομμουνισμό.

Για να το ξεκαθαρίσω αυτό καλύτερα και συνάμα για να μπω στο ζήτημα πώς να μαθαίνουμε, θα πάρω ένα πραχτικό παράδειγμα. Όλοι σας ξέρετε ότι τώρα, υστέρα από τα στρατιωτικά καθήκοντα, υστέρα από τα καθήκοντα της άμυνας της Δημοκρατίας, μπαίνει μπροστά μας το οικονομικό καθήκον.

Ξέρουμε ότι δε μπορούμε να χτίσουμε την κομμουνιστική κοινωνία, αν δεν αναδημιουργήσουμε τη βιομηχανία και τη γεωργία και μάλιστα να τις αναδημιουργήσουμε όχι όπως παλιά. Πρέπει να τις αναδημιουργήσουμε πάνω σε μια σύγχρονη βάση, στηριγμένη στην τελευταία λέξη της επιστήμης. Ξέρετε ότι η βάση αυτή είναι ο ηλεκτρισμός, ότι μόνο όταν εξηλεκτριστεί όλη η χώρα, όλοι οι κλάδοι της βιομηχανίας και της γεωργίας, όταν θ' αφομοιώσετε αυτό το καθήκον, μόνο τότε θα μπορέσετε να οικοδομήσετε για τον εαυτό σας την

κομμουνιστική κοινωνία, που δε μπορεί να την οικοδομήσει η παλιά γενιά.

Μπροστά μας μπαίνει το καθήκον της οικονομικής αναγέννησης όλης της χώρας, της αναδιοργάνωσης, της ανόρθωσης και της γεωργίας και της βιομηχανίας πάνω σε σύγχρονη τεχνική βάση, που στηρίζεται στη σύγχρονη επιστήμη, στην τεχνική, στον ηλεκτρισμό.

Καταλαβαίνετε πολύ καλά ότι τον εξηλεκτρισμό δε μπορούν να τον κάνουν άνθρωποι αγράμματοι και ότι εδώ δεν είναι αρκετές μόνο οι απλές γραμματικές γνώσεις. Εδώ δε φτάνει να καταλαβαίνεις τι είναι ηλεκτρισμός. Πρέπει να ξέρεις πώς να τον εφαρμόζεις τεχνικά και στη βιομηχανία και στη γεωργία και στους χωριστούς κλάδους της βιομηχανίας και της γεωργίας. Πρέπει να το μάθεις αυτό ο ίδιος, πρέπει να το διδάξεις σε όλη την εργαζόμενη νέα γενιά.

Να το καθήκον που μπαίνει μπροστά σε κάθε συνειδητό κομμουνιστή, μπροστά σε κάθε νέο άνθρωπο, που θεωρεί τον εαυτό του κομμουνιστή και αντιλαμβάνεται ξεκάθαρα ότι μπαίνοντας στην Κομμουνιστική Ένωση Νεολαίας αναλαμβάνει το καθήκον να βοηθήσει το κόμμα να χτίσει τον κομμουνισμό, να βοηθήσει όλη τη νέα γενιά να δημιουργήσει την κομμουνιστική κοινωνία. Πρέπει να καταλάβει ότι μόνο με βάση τη σύγχρονη μόρφωση μπορεί να δημιουργήσει αυτή την κοινωνία και ότι αν δεν καταχτήσει αυτή τη μόρφωση, ο κομμουνισμός θα μείνει απλή επιθυμία.

Η προηγούμενη γενιά είχε το καθήκον να ανατρέψει την αστική τάξη. Τότε το κύριο καθήκον ήταν η κριτική της αστικής τάξης, η ανάπτυξη του μίσους των μαζών προς αυτήν, η ανάπτυξη της ταξικής συνείδησης, η ικανότητα της συσπείρωσης των ταξικών δυνάμεων.

Μπροστά στη νέα γενιά μπαίνει ένα πιο πολύπλοκο καθήκον. Δεν είναι μόνο ότι πρέπει να ενώσετε όλες τις δυνάμεις σας για να υποστηρίξετε την εργατο-αγροτική εξουσία ενάντια στις επιδρομές των κεφαλαιοκρατών. Αυτό πρέπει να το κάνετε. Αυτό το καταλάβατε περίφημα, αυτό το αντιλαμβάνεται ξεκάθαρα ο κάθε κομμουνιστής. Αυτό όμως δεν είναι αρκετό.

Πρέπει να οικοδομήσετε την κομμουνιστική κοινωνία. Από πολλές απόψεις η μισή δουλειά έχει γίνει. Το παλιό καταστράφηκε, όπως και έπρεπε να καταστραφεί, αποτελεί ένα σωρό από ερείπια, όπως και έπρεπε ν' αποτελεί. Το έδαφος έχει καθαριστεί και πάνω σ' αυτό το έδαφος η νέα κομμουνιστική γενιά πρέπει να χτίσει την κομμουνιστική κοινωνία.

Μπροστά σας μπαίνει το καθήκον της ανοικοδόμησης και μπορείτε να το λύσετε μόνο αν καταχτήσετε όλες τις σύγχρονες γνώσεις, αν ξέρετε να μετατρέψετε τον κομμουνισμό από έτοιμους αποστηθισμένους τύπους, συμβουλές, συνταγές, οδηγίες, προγράμματα, στο ζωντανό εκείνο πράγμα που συνενώνει όλη την άμεση δουλειά σας, αν ξέρετε να μετατρέψετε τον κομμουνισμό σε οδηγό για την πραχτική δουλειά σας.

Αυτό είναι το καθήκον σας, που πρέπει να το έχετε οδηγό σας στο έργο της μόρφωσης, της διαπαιδαγώγησης, της ανόδου όλης της νέας γενιάς. Πρέπει να γίνετε οι πρώτοι οικοδόμοι της κομμουνιστικής κοινωνίας μέσα στα εκατομμύρια των οικοδόμων, όπου πρέπει να ανήκει ο κάθε νέος, η κάθε νέα.

Αν δεν τραβήξετε όλη τη μάζα της εργατικής και της αγροτικής νεολαίας σ' αυτή την οικοδόμηση του κομμουνισμού, δε θα μπορέσετε να χτίσετε την κομμουνιστική κοινωνία.

Το ζήτημα της κομμουνιστικής ηθικής

Εδώ έρχομαι φυσικά στο ζήτημα πώς πρέπει να διδάσκουμε τον κομμουνισμό, ποια πρέπει να είναι η ιδιομορφία των μεθόδων μας.

Εδώ θα σταθώ πριν απ' όλα στο ζήτημα της κομμουνιστικής ηθικής.

Πρέπει να διαπαιδαγωγηθείτε και να γίνετε κομμουνιστές. Το καθήκον της Ενωσης της Νεολαίας είναι να οργανώσει έτσι την πραχτική της δράση, που με την εκπαίδευση, με την οργάνωση, με τη συσπείρωση, με τον αγώνα, να διαπαιδαγωγεί τον εαυτό της και όλους εκείνους που τη βλέπουν σαν αρχηγό, να διαπαιδαγωγεί και να φκιάχνει κομμουνιστές. Πρέπει όλο το έργο της διαπαιδαγώγησης, της μόρφωσης και της διδασκαλίας της σύγχρονης νεολαίας να είναι η καλλιέργεια μέσα σ' αυτήν της κομμουνιστικής ηθικής.

Μα υπάρχει κομμουνιστική ηθική; Υπάρχει κομμουνιστική ηθικότητα; Φυσικά υπάρχει. Συχνά παρουσιάζουν τα πράγματα έτσι σα να μην έχουμε εμείς τη δική μας ηθική και πολύ συχνά η αστική τάξη μας κατηγορεί ότι εμείς οι κομμουνιστές αρνούμαστε κάθε ηθική. Αυτή είναι μια μέθοδος για να θολώνει η αστική τάξη τις έννοιες, για να ρίχνει στάχτη στα μάτια των εργατών και των αγροτών.

Με ποια έννοια αρνούμαστε την ηθική, αρνούμαστε την ηθικότητα;

Με την έννοια που την κήρυχνε η αστική τάξη, που έβγαζε την ηθικότητα αυτή από τις εντολές του θεού. Εμείς σχετικά μ' αυτό, φυσικά, λέμε ότι δεν πιστεύουμε στο θεό και ξέρουμε πολύ καλά ότι στ' όνομα του θεού μιλούσε ο κλήρος, μιλούσαν οι τσιφλικάδες, μιλούσε η αστική τάξη, για να εξασφαλίσουν τα εκμεταλλευτικά τους συμφέροντα. 'Η αντί να βγάζουν την ηθική αυτή από τις εντολές της ηθικότητας, από τις εντολές του θεού, τις έβγαζαν από ιδεαλιστικές ή μισο-ιδεαλιστικές φράσεις, που κατέληγαν πάντα σε κάτι που έμοιαζε πολύ με τις εντολές του θεού.

Εμείς αρνούμαστε κάθε τέτοια ηθικότητα, που είναι παρμένη από εξωανθρώπινη, εξωταξική έννοια. Λέμε ότι αυτό είναι απάτη, ότι αυτό είναι κοροϊδία και θόλωμα του μυαλού των εργατών και των αγροτών προς το συμφέρον των τσιφλικάδων και των κεφαλαιοκρατών.

Εμείς λέμε ότι η ηθικότητά μας είναι απόλυτα υποταγμένη στα συμφέροντα της ταξικής πάλης του προλεταριάτου. Η ηθικότητά μας βγαίνει από τα συμφέροντα της ταξικής πάλης του προλεταριάτου.

Η παλιά κοινωνία στηριζόταν στην καταπίεση όλων των εργατών και των αγροτών από τους τσιφλικάδες και τους κεφαλαιοκράτες. Χρειάστηκε να το καταστρέψουμε αυτό το καθεστώς, έπρεπε να τους ανατρέψουμε τους καταπιεστές, αλλά για να το κάνουμε αυτό έπρεπε να δημιουργήσουμε μιαν ένωση. Και μια τέτοιαν ένωση δε θα τη δημιουργούσε ο θεούλης.

Μια τέτοια ένωση μπόρεσαν να τη δημιουργήσουν μόνο οι φάμπρικες, τα

εργοστάσια, μόνο το εκπαιδευμένο από τις συνθήκες της ζωής του προλεταριάτο, που έχει ξυπνήσει από τον παλιό λήθαργο. Μόνον όταν σχηματίστηκε αυτή η τάξη, άρχισε το μαζικό κίνημα που οδήγησε σ' αυτό που βλέπουμε σήμερα, στη νίκη της προλεταριακής επανάστασης σε μια απ' τις πιο αδύνατες χώρες, που τρία χρόνια υπερασπίζεται τον εαυτό της από την επίθεση της αστικής τάξης όλου του κόσμου.

Και βλέπουμε πώς αναπτύσσεται σ' όλο τον κόσμο η προλεταριακή επανάσταση. Λέμε τώρα με βάση την πείρα, ότι μόνο το προλεταριάτο μπορούσε να δημιουργήσει μια τέτοια συσπειρωμένη δύναμη που την ακολουθεί η κομματιασμένη και σκορπισμένη αγροτιά, μια δύναμη που άντεξε σ' όλες τις επιθέσεις των εκμεταλλευτών. Μόνο αυτή η τάξη μπορεί να βοηθήσει τις εργαζόμενες μάζες να ενωθούν, να συσπειρωθούν και να υπερασπίσουν τελικά, να στερεώσουν τελικά την κομμουνιστική κοινωνία, να την χτίσουν ολοκληρωτικά.

Να γιατί λέμε: για μας δεν υπάρχει ηθικότητα παρμένη έξω από την ανθρώπινη κοινωνία. Και είναι απάτη να υποστηρίζεις ότι υπάρχει. Για μας η ηθικότητα υποτάσσεται στα συμφέροντα της ταξικής πάλης του προλεταριάτου.

Και σε τι συνίσταται αυτή η ταξική πάλη; Στο ν' ανατρέψουμε τον τσάρο, ν' ανατρέψουμε τους κεφαλαιοκράτες, να εκμηδενίσουμε την τάξη των κεφαλαιοκρατών.

Και τι είναι γενικά τάξεις; Είναι αυτό που επιτρέπει σ' ένα μέρος της κοινωνίας να ιδιοποιείται την εργασία του άλλου.

Αν ένα μέρος της κοινωνίας ιδιοποιείται όλη τη γη, έχουμε τις τάξεις των τσιφλικάδων και των αγροτών. Αν ένα μέρος της κοινωνίας έχει τις φάμπρικες και τα εργοστάσια, έχει τις μετοχές και τα κεφάλαια και το άλλο δουλεύει σ' αυτές τις φάμπρικες, έχουμε τις τάξεις των κεφαλαιοκρατών και των προλετάρων.

Δεν ήταν δύσκολο να διώξουμε τον τσάρο,, χρειάστηκαν γι' αυτό όλο-όλο μερικές μέρες. Δεν ήταν πολύ δύσκολο να διώξουμε τους τσιφλικάδες, αυτό μπορέσαμε να το κάνουμε μέσα σε μερικούς μήνες, δεν είναι πολύ δύσκολο να διώξουμε και τούς κεφαλαιοκράτες.

Είναι όμως ασύγκριτα πιο δύσκολο να εκμηδενίσουμε τις τάξεις. Ο χωρισμός σε εργάτες και αγρότες εξακολουθεί ακόμα, να υπάρχει. Αν ο αγρότης είναι εγκαταστημένος σε χωριστό κομμάτι γης και ιδιοποιείται το παραπάνω σιτάρι, δηλαδή το σιτάρι που δεν του χρειάζεται ούτε για τον εαυτό του, ούτε για τα ζώα του, ενώ όλοι οι υπόλοιποι μένουν χωρίς σιτάρι, τότε ο αγρότης μετατρέπεται πια σε εκμεταλλευτή. Όσο περισσότερο σιτάρι αφήνει για τον εαυτό του, τόσο είναι συμφερότερα γι' αυτόν, και οι άλλοι ας πεινούν: «Όσο περισσότερο πεινούν, τόσο ακριβότερα θα πουλήσω το σιτάρι».

Πρέπει όλοι να δουλεύουν σύμφωνα μ' ένα γενικό σχέδιο στην κοινή γη, στις κοινές φάμπρικες και στα κοινά εργοστάσια και σύμφωνα μ' ένα γενικό κανονισμό. Είναι εύκολο να γίνει αυτό; Βλέπετε ότι εδώ δε μπορούμε να πετύχουμε τη λύση εξίσου εύκολα όπως όταν επρόκειτο να διώξουμε τον τσάρο, τους τσιφλικάδες και τους κεφαλαιοκράτες. Εδώ το προλεταριάτο πρέπει ν' αναδιαπαιδαγωγήσει, να επανεκπαιδεύσει ένα μέρος από τους αγρότες, να

τραβήξει με το μέρος του εκείνους που είναι εργαζόμενοι αγρότες για να εκμηδενίσει την αντίσταση εκείνων των αγροτών που είναι πλούσιοι και πλουτίζουν με την ανέχεια των υπόλοιπων.

Η ταξική πάλη συνεχίζεται

Επομένως, δεν τέλειωσε ακόμα ο αγώνας του προλεταριάτου επειδή ανατρέψαμε τον τσάρο και διώξαμε τους τσιφλικάδες και τους κεφαλαιοκράτες. Το καθήκον του καθεστώτος, που το ονομάζουμε διχτατορία του προλεταριάτου, είναι να ολοκληρώσει αυτόν τον αγώνα.

Η ταξική πάλη συνεχίζεται. Αλλάξε μονό μορφές. Η ταξική αυτή πάλη γίνεται για να μην μπορέσουν να γυρίσουν πίσω οι παλιοί εκμεταλλευτές, για να συνενωθεί σε μίαν ένωση η σκόρπια μάζα της καθυστερημένης αγροτιάς. Η ταξική πάλη συνεχίζεται και το καθήκον μας είναι να τα υποτάξουμε όλα στο συμφέρον της πάλης αυτής.

Και την κομμουνιστική μας ηθικότητα την υποτάσσουμε σ' αυτό το καθήκον. Λέμε: ηθικότητα είναι αυτό που εξυπηρετεί την καταστροφή της παλιάς εκμεταλλευτικής κοινωνίας και τη συνένωση όλων των εργαζομένων γύρω από το προλεταριάτο, που δημιουργεί τη νέα κοινωνία των κομμουνιστών.

Η κομμουνιστική ηθικότητα είναι η ηθικότητα εκείνη που εξυπηρετεί αυτόν τον αγώνα, που συνενώνει τους εργαζόμενους ενάντια σε κάθε εκμετάλλευση, ενάντια σε κάθε μικρή ιδιοκτησία, γιατί η μικρή ιδιοκτησία δίνει στα χέρια ενός προσώπου εκείνο που έχει δημιουργηθεί με την εργασία ολόκληρης της κοινωνίας.

Η γη στη χώρα μας θεωρείται κοινή ιδιοκτησία.

Αν όμως απ' αυτή την κοινή ιδιοκτησία πάρω ένα ορισμένο κομμάτι, βγάλω απ' αυτό σιτάρι διπλάσιο απ' ό,τι μου χρειάζεται και με το περίσσιο σιτάρι κερδοσκοπήσω; Αν σκέφτομαι ότι όσο περισσότεροι πεινασμένοι θα υπάρχουν, τόσο πιο ακριβά θα πληρώνουν; Ενεργώ άραγε τότε σαν κομμουνιστής; Όχι, ενεργώ σαν εκμεταλλευτής, σαν ιδιοκτήτης. Αυτό πρέπει να το πολεμήσουμε.

Αν τ' αφήσουμε έτσι, τότε όλα θα κυλήσουν προς τα πίσω, προς την εξουσία των κεφαλαιοκρατών, προς την εξουσία της αστικής τάξης, όπως έγινε πολλές φορές στις προηγούμενες επαναστάσεις. Και για να μην αφήσουμε να ξαναρθεί η εξουσία των κεφαλαιοκρατών και της αστικής τάξης δεν πρέπει να επιτρέψουμε το μικροεμπόριο, δεν πρέπει ν' αφήσουμε ορισμένα πρόσωπα να πλουτίζουν σε βάρος των υπόλοιπων, πρέπει όλοι οι εργαζόμενοι να ενωθούν με το προλεταριάτο και ν' αποτελέσουν την κομμουνιστική κοινωνία.

Αυτό ακριβώς είναι το κύριο χαρακτηριστικό, κείνο που αποτελεί το βασικό καθήκον της ένωσης και της οργάνωσης της κομμουνιστικής νεολαίας.

Η παλιά κοινωνία στηριζόταν πάνω σε τούτη την αρχή: ή εσύ ληστεύεις τον άλλον, ή ο άλλος σε ληστεύει εσένα, ή εσύ δουλεύεις για τον άλλο, ή αυτός για σένα, ή είσαι δουλοκτήτης ή είσαι δούλος. Και είναι ευνόητο ότι οι άνθρωποι που ανατρέφονται μέσα σ' αυτή την κοινωνία παίρνουν, μπορούμε να πούμε, μαζί με το γάλα της μάννας τους την ψυχολογία, τις συνήθειες, τις αντιλήψεις – ή δουλοκτητή ή δούλου, ή μικροϊδιοκτήτη, μικροϋπάλληλου, κατώτερου δημόσιου υπάλληλου, διανοούμενου, με μια λέξη ανθρώπου που φροντίζει μόνο να έχει

αυτός και για τον άλλον δεν νοιάζεται.

Αν είμαι νοικοκύρης σ' αυτό το κομμάτι της γης, δε με νοιάζει για τον άλλον. Αν ο άλλος πεινά, τόσο το καλύτερο, θα πουλήσω ακριβότερα τα σιτάρι μου. Αν έχω τη θεσούλα μου σα γιατρός, μηχανικός, δάσκαλος, υπάλληλος, δε με νοιάζει για τον άλλο. Ίσως, κολακεύοντας, προσπαθώντας να είμαι ευχάριστος σ' αυτούς που κατέχουν την εξουσία, θα διατηρήσω τη θεσούλα μου και θα μπορέσω ακόμα και να προκόψω, να γίνω αστός. Ο κομμουνιστής δε μπορεί να έχει τέτοια ψυχολογία και τέτοια διάθεση.

Όταν οι εργάτες και οι αγρότες απόδειξαν ότι είμαστε ικανοί με τις δικές μας δυνάμεις να υπερασπίσουμε τον εαυτό μας και να δημιουργήσουμε τη νέα κοινωνία, από τότε ακριβώς άρχισε μια νέα κομμουνιστική διαπαιδαγώγηση, η διαπαιδαγώγηση μέσα στον αγώνα ενάντια στους εκμεταλλευτές, η διαπαιδαγώγηση σε συμμαχία με το προλεταριάτο, ενάντια στους εγωιστές και τους μικροϊδιοκτήτες, ενάντια στην ψυχολογία και στις συνήθειες που λένε: εγώ βγάζω κέρδος και δε με νοιάζει καθόλου για όλα τ' άλλα.

Να σε τι συνίσταται η απάντηση στο ερώτημα, πώς να μαθαίνει τον κομμουνισμό η νέα γενιά που μεγαλώνει.

Μπορεί να μαθαίνει τον κομμουνισμό μονό συνδέοντας το κάθε βήμα στη μελέτη, στη διαπαιδαγώγηση και στη μόρφωσή της με τον αδιάκοπο αγώνα των προλετάριων και των εργαζομένων ενάντια στην παλιά εκμεταλλευτική κοινωνία.

Όταν μας μιλάν για ηθικότητα λέμε: για τον κομμουνιστή όλη η ηθικότητα βρίσκεται σ' αυτή τη σφιχτή, αλληλέγγυα πειθαρχία και στο συνειδητό μαζικό αγώνα ενάντια στους εκμεταλλευτές. Δεν πιστεύουμε στην αιώνια ηθικότητα και ξεσκεπάζουμε την απάτη που κρύβουν όλα τα παραμύθια για την ηθικότητα.

Η ηθικότητα χρησιμεύει στην ανθρώπινη κοινωνία για να ανέβει ψηλότερα, για να απαλλαγεί η εργασία από την εκμετάλλευση.

Για να πραγματοποιηθεί αυτό είναι απαραίτητη η γενιά εκείνη της νεολαίας, που άρχισε να μετατρέπεται σε συνειδητούς ανθρώπους μέσα στον πειθαρχημένο, τολμηρό αγώνα ενάντια στην αστική τάξη. Μέσα στον αγώνα αυτόν θα διαπαιδαγωγήσει πραγματικούς κομμουνιστές, στον αγώνα αυτόν πρέπει να υποτάσσει κάθε της βήμα και μ' αυτόν τον αγώνα να συνδέσει κάθε της προσπάθεια στη μελέτη, στη μόρφωση και στη διαπαιδαγώγησή της. Η διαπαιδαγώγηση της κομμουνιστικής νεολαίας δεν πρέπει να συνίσταται στο να της λέμε λόγια που να την αυτοϊκανοποιούν και κανόνες ηθικότητας. Αυτό δε θα πει διαπαιδαγώγηση. Όταν οι άνθρωποι βλέπουν τους πατεράδες και τις μανάδες τους να ζουν κάτω από το ζυγό των τσιφλικάδων και των κεφαλαιοκρατών, όταν γεύονται και οι ίδιοι τα βάσανα που δοκιμάζει οποίος αρχίζει να αντιπαλέβει τους εκμεταλλευτές, όταν βλέπουν τι θυσίες κοστίζει να συνεχίσεις αυτόν τον αγώνα για να υπερασπίσεις αυτό που καταχτήθηκε και τι λυσσασμένοι εχθροί είναι οι τσιφλικάδες και οι κεφαλαιοκράτες, τότε, μέσα σ' αυτό το περιβάλλον, οι άνθρωποι αυτοί διαπαιδαγωγούνται κομμουνιστές.

Η βάση της κομμουνιστικής διαπαιδαγώγησης, μόρφωσης και διδασκαλίας

Στη βάση της κομμουνιστικής ηθικότητας βρίσκεται ο αγώνας για τη στερέρωση και

την ολοκλήρωση του κομμουνισμού. Να ποια είναι η βάση της κομμουνιστικής διαπαιδαγώγησης, μόρφωσης και διδασκαλίας. Να ποια είναι η απάντηση στο ερώτημα πώς πρέπει να μαθαίνουμε τον κομμουνισμό.

Δε θα πιστεύαμε στη διδασκαλία, στη διαπαιδαγώγηση και στη μόρφωση, αν περιοριζόταν μόνο στο σχολειό και ήταν αποσπασμένη από τη θυελλώδη ζωή. Όσο οι εργάτες και οι αγρότες παραμένουν καταπιεζόμενοι από τους τσιφλικάδες και τους κεφαλαιοκράτες, όσο τα σχολειά παραμένουν στα χέρια των τσιφλικάδων και των κεφαλαιοκρατών, η νέα γενιά θα παραμένει στραβή και αμόρφωτη.

Το δικό μας σχολειό όμως πρέπει να δώσει στη νεολαία τις βάσεις της γνώσης, να τους δώσει την ικανότητα να επεξεργάζονται μόνοι τους κομμουνιστικές απόψεις, πρέπει να τους κάνει μορφωμένους ανθρώπους. Το σχολειό πρέπει στο διάστημα που οι άνθρωποι σπουδάζουν σ' αυτό να τους κάνει μαχητές του αγώνα για την απελευθέρωση από τους εκμεταλλευτές.

Η Ένωση της Κομμουνιστικής Νεολαίας μόνο τότε θα δικαιώσει τ' όνομά της ότι είναι ένωση της κομμουνιστικής νέας γενιάς, όταν θα συνδέει το κάθε βήμα στη μάθηση, στη διαπαιδαγώγηση, στη μόρφωσή της με τη συμμετοχή της στον κοινό αγώνα όλων των εργαζομένων ενάντια στους εκμεταλλευτές. Γιατί ξέρετε πολύ καλά ότι όσο η Ρωσία θα 'ναι η μοναδική εργατική δημοκρατία, ενώ σε όλο τον υπόλοιπο κόσμο θα υπάρχει το παλιό αστικό καθεστώς, θα 'μαστε πιο αδύνατοι απ' αυτούς και κάθε φορά θα μας απειλεί μια νέα επίθεση. Ξέρετε επίσης πολύ καλά ότι μόνο αν μάθουμε να είμαστε συσπειρωμένοι και ομόφωνοι θα νικήσουμε στον παραπέρα αγώνα και όταν σταθεροποιηθούμε θα γίνουμε πραγματικά ακατανίκητοι.

Έτσι λοιπόν, να είσαι κομμουνιστής σημαίνει να οργανώνεις και να συνενώνεις όλη τη νέα γενιά, να δίνεις το παράδειγμα της διαπαιδαγώγησης και της πειθαρχίας σ' αυτόν τον αγώνα. Τότε θα μπορέσετε ν' αρχίσετε και να αποτελειώσετε το οικοδόμημα της κομμουνιστικής κοινωνίας.

Για να το κάνω αυτό πιο καθαρό για όλους, θα σας αναφέρω ένα παράδειγμα. Λεγόμαστε κομμουνιστές.

Τι είναι ο κομμουνιστής ;

Κομμουνιστής είναι λέξη λατινική. Η λέξη κομμουνιστής βγαίνει από τη λέξη κοινός. Κομμουνιστική κοινωνία σημαίνει ότι όλα είναι κοινά: η γη, οι φάμπρικες, η κοινή εργασία. Να τι είναι ο κομμουνισμός.

Μπορεί άραγε η δουλειά να είναι κοινή αν ο καθένας έχει το νοικοκυριό του σε χωριστό κομμάτι γης; Δε μπορείς να δημιουργήσεις μονομιάς την κοινή εργασία. Δεν πέφτει από τον ουρανό. Πρέπει να την κερδίσεις με τη δουλειά, να την αποκτήσεις με βάσανα, να τη δημιουργήσεις. Και δημιουργείται στην πορεία του αγώνα. Εδώ τα παλιά βιβλία είναι άχρηστα, κανένας δε θα πίστευε στα βιβλία. Εδώ χρειάζεται η προσωπική πείρα της ζωής.

Όταν ο Κολτσάκ και ο Ντενίκιν προχωρούσαν από τη Σιβηρία και από το Νότο, οι αγρότες ήταν με το μέρος τους. Ο μπολσεβικισμός δεν τους άρεσε γιατί οι μπολσεβίκοι παίρνουν το σιτάρι με σταθερή τιμή. Όταν όμως οι αγρότες δοκίμασαν στη Σιβηρία και στην Ουκρανία την εξουσία του Κολτσάκ και του

Ντενίκιν, κατάλαβαν ότι για τον αγρότη δεν υπάρχει άλλη εκλογή: ή πρέπει να πάει με τον κεφαλοκράτη και να υποδουλωθεί στον τσιφλικά, ή να ακολουθήσει τον εργάτη, που είναι αλήθεια, δεν υπόσχεται λαγούς με πετραχήλια, απαιτεί από σένα σιδερένια πειθαρχία και σταθερότητα στο σκληρό αγώνα, αλλά και σε βγάζει από τη σκλαβιά των κεφαλοκρατών και των τσιφλικάδων.

Όταν ακόμα και οι καθυστερημένοι αγρότες το κατάλαβαν και το είδαν αυτό με την ίδια τους την πείρα, τότε έγιναν συνειδητοί, δοκιμασμένοι σε σκληρό σχολείο οπαδοί του κομμουνισμού. Αυτήν ακριβώς την πείρα πρέπει να βάλει σε βάση σ' όλη τη δράση της η Ένωση της Κομμουνιστικής Νεολαίας.

Να συνδέουμε αδιάσπαστα το κάθε βήμα της δουλειάς στο σχολείο, με τον αγώνα όλων των εργαζομένων ενάντια στους εκμεταλλευτές.

Απάντησα στο ερώτημα τι πρέπει να μάθουμε, τι πρέπει να πάρουμε από το παλιό σχολείο και την παλιά επιστήμη, θα προσπαθήσω ν' απαντήσω και στο ερώτημα πώς πρέπει να τα μαθαίνουμε όλα αυτά: μόνο συνδέοντας αδιάσπαστα το κάθε βήμα της δουλειάς στο σχολείο, το κάθε βήμα στη διαπαιδαγώγηση, στη μόρφωση και στη μελέτη με τον αγώνα όλων των εργαζομένων ενάντια στους εκμεταλλευτές.

Με μερικά παραδείγματα παρμένα από την πείρα της δουλειάς της μιας ή της άλλης οργάνωσης της νεολαίας θα σας δείξω παραστατικά πώς πρέπει να γίνεται η κομμουνιστική αυτή διαπαιδαγώγηση.

Όλοι μιλάνε για την εξάλειψη του αναλφαβητισμού. Ξέρετε ότι σε μια χώρα αναλφάβητη δεν μπορεί να χτιστεί η κομμουνιστική κοινωνία. Δε φτάνει να διατάξει η Σοβιετική εξουσία, ή να δώσει το κόμμα ένα καθορισμένο σύνθημα, ή να ριχτεί ένα ορισμένο μέρος από τα καλύτερα στελέχη σ' αυτή τη δουλειά. Για να γίνει αυτό πρέπει η ίδια η νέα γενιά να καταπιαστεί με το έργο αυτό.

Ο κομμουνισμός συνίσταται στο να πει η νεολαία, οι νέοι και οι νέες που ανήκουν στην Ένωση της νεολαίας: αυτό είναι δική μας υπόθεση, θα μαζευτούμε και θα πάμε στο χωριό για να εξαλείψουμε τον αναλφαβητισμό, για να μην υπάρχουν αγράμματοι μέσα στη νέα μας γενιά, θα επιδιώξουμε να αφιερωθεί σ' αυτό το έργο η πρωτοβουλία της νέας γενιάς.

Ξέρετε ότι δεν είναι δυνατό να μετατρέψουμε γρήγορα τη Ρωσία από καθυστερημένη και αγράμματη σε χώρα γραμματισμένη. Αν όμως μ' αυτό το έργο καταπιαστεί η Ένωση της νεολαίας, αν όλη η νεολαία δουλέψει προς όφελος όλων, τότε αυτή η Ένωση που συνενώνει 400.000 νέους και νέες θα έχει το δικαίωμα να ονομάζεται Ένωση της Κομμουνιστικής Νεολαίας. Το καθήκον της Ένωσης είναι ακόμα, αφομοιώνοντας τούτες ή εκείνες τις γνώσεις, να βοηθήσει τη νεολαία που δεν μπορεί να γλιτώσει μόνη της από το σκοτάδι της αγραμματοσύνης.

Να είσαι μέλος της Ένωσης της νεολαίας σημαίνει να ενεργείς έτσι που να προσφέρεις όλη τη δουλειά σου, όλη τη δύναμή σου στην κοινή υπόθεση. Να σε τι συνίσταται η κομμουνιστική διαπαιδαγώγηση. Μόνο μέσα σε μια τέτοια δουλειά μετατρέπεται ο νέος ή η νέα σε πραγματικό κομμουνιστή. Μόνο στην περίπτωση που θα μπορέσουν μ' αυτή τη δουλειά να έχουν πραχτικές επιτυχίες, θα γίνουν και κομμουνιστές.

Για παράδειγμα, πάρτε τη δουλειά στους λαχανόκηπους στα περίχωρα των πόλεων.

Αυτό είναι ένα απ' τα καθήκοντα της Ένωσης της Κομμουνιστικής Νεολαίας. Ο λαός πεινά, στις φάμπρικες και στα εργοστάσια έχουμε λιμό. Για να σωθούμε από το λιμό, πρέπει να αναπτύξουμε τους λαχανόκηπους, η γεωργία όμως γίνεται με τον πιο παλιά τρόπο.

Πρέπει, λοιπόν, τα πιο συνειδητά στοιχεία να καταπιαστούν μ' αυτή τη δουλειά. Και τότε θα δείτε ότι οι λαχανόκηποι θα πληθαίνουν, η έκτασή τους θ' αυξηθεί, τ' αποτελέσματα θα καλυτερέψουν. Στη δουλειά αυτή πρέπει να πάρει δραστήριο μέρος η Ένωση της Κομμουνιστικής Νεολαίας. Κάθε ένωση ή κάθε πυρήνας της Ένωσης πρέπει να θεωρούν αυτό το έργο δικό τους.

Η Ένωση της Κομμουνιστικής Νεολαίας πρέπει να είναι μια ομάδα κρούσης, που σε κάθε δουλειά προσφέρει τη βοήθειά της, εκδηλώνει την πρωτοβουλία της. Η Ένωση πρέπει να είναι τέτοια που κάθε εργάτης να βλέπει μέσα σ' αυτήν ανθρώπους, που η διδασκαλία τους πιθανόν να του είναι ακατανόητη, που στη διδασκαλία τους ίσως να μην πιστέψει αμέσως, αλλά η ζωντανή δουλειά τους, η δράση τους θα τον κάνουν να καταλάβει ότι είναι πραγματικά οι άνθρωποι που του δείχνουν το σωστό δρόμο.

Αν η Ένωση της Κομμουνιστικής Νεολαίας δεν κατορθώσει να οργανώσει έτσι τη δουλειά της σ' όλους τους τομείς, αυτό σημαίνει ότι παραπλανιέται στον παλιό αστικό δρόμο.

Τη διαπαιδαγώγησή μας πρέπει να τη συνδυάσουμε με τον αγώνα των εργαζομένων ενάντια στους εκμεταλλευτές, για να βοηθήσουμε τους εργαζομένους να λύσουν τα καθήκοντα που πηγάζουν από τη θεωρία του κομμουνισμού.

Τα μέλη της Ένωσης πρέπει να χρησιμοποιούν κάθε ελεύθερη ώρα τους για να βελτιώσουν την καλλιέργεια στους λαχανόκηπους, ή για να οργανώσουν τη μόρφωση της νεολαίας σε κάποια φάμπρικα ή εργοστάσιο κτλ.

Θέλουμε να μετατρέψουμε τη Ρωσία από χώρα φτωχή και κακομοιριασμένη σε χώρα πλούσια. Και πρέπει η Ένωση της Κομμουνιστικής Νεολαίας να συνδυάσει τη μόρφωσή της, τη μάθησή της και τη διαπαιδαγώγησή της με τη δουλειά των εργατών και των αγροτών, να μην κλειδώνεται στα σχολειά της και να μην περιορίζεται απλώς να διαβάζει κομμουνιστικά βιβλία και μπροσούρες.

Μόνο μέσα στη δουλειά μαζί με τους εργάτες και τους αγρότες μπορεί να γίνει κανείς πραγματικός κομμουνιστής.

Και πρέπει όλοι να δουν ότι ο καθένας που μπαίνει στην Ένωση της νεολαίας είναι γραμματισμένος, μα συνάμα ξέρει και να δουλεύει. Όταν όλοι δουν πώς διώξαμε από το παλιό σχολειό την παλιά μηχανική πειθαρχία και πώς την αντικαταστήσαμε με τη συνειδητή πειθαρχία, πώς ο κάθε νέος πάει και παίρνει μέρος στα κομμουνιστικά Σάββατα και πώς χρησιμοποιεί κάθε κομμάτι γης στα περίχωρα για να βοηθήσει τον πληθυσμό, ο λαός θ' αρχίσει να μη βλέπει τη δουλειά έτσι όπως την έβλεπε πρωτότερα.

Το καθήκον της Ένωσης της Κομμουνιστικής Νεολαίας είναι να οργανώνει στο χωριό ή στη συνοικία της τη βοήθεια σε τέτοιες δουλειές – παίρνω ένα μικρό παράδειγμα – σαν την εξασφάλιση της καθαριότητας ή τη διανομή των τροφίμων.

Πώς γινόταν στην παλιά κεφαλαιοκρατική κοινωνία; Ο καθένας δούλευε μόνο για

τον εαυτό του και κανένας δεν κοίταζε αν υπάρχουν γέροι ή άρρωστοι ή αν όλο το βάρος του νοικοκυριού έπεφτε στους ώμους της γυναίκας, που γι' αυτό ήταν πνιγμένη και υποδουλωμένη. Ποιος πρέπει να παλέψει ενάντια σ' αυτό; Οι Ενώσεις της νεολαίας, που πρέπει να πουν: εμείς θα τ' αλλάξουμε αυτά, θα οργανώσουμε τμήματα από νέους, που θα βοηθούν στην εξασφάλιση της καθαριότητας ή στη διανομή των τροφίμων, γυρίζοντας συστηματικά από σπίτι σε σπίτι, θα οργανώσουμε τμήματα που θα δρουν οργανωμένα προς όφελος όλης της κοινωνίας, κατανέμοντας σωστά τις δυνάμεις και δείχνοντας ότι η εργασία πρέπει να είναι οργανωμένη εργασία.

Η γενιά που την αντιπροσωπεύουν όσοι είναι τώρα περίπου 50 χρόνων δεν μπορεί να υπολογίζει ότι θα δει την κομμουνιστική κοινωνία. Ως τότε η γενιά αυτή θα σβήσει.

Η γενιά όμως που τώρα είναι περίπου 15 χρόνων θα δει την κομμουνιστική κοινωνία και θα χτίσει η ίδια αυτήν την κοινωνία.

Και πρέπει να ξέρει ότι όλος ο σκοπός της ζωής της είναι η οικοδόμηση αυτής της κοινωνίας.

Στην παλιά κοινωνία κάθε οικογένεια δούλευε χωριστά και κανένας δεν συνένωνε την εργασία τους, εκτός από τους τσιφλικάδες και τους καπιταλιστές, που καταπίεζαν τη μάζα του λαού. Εμείς πρέπει κάθε δουλειά, όσο και αν είναι βρώμικη και δύσκολη, να την οργανώνουμε έτσι που ο κάθε εργάτης και αγρότης να μπορεί να λέει: εγώ είμαι ένα κομμάτι από τη μεγάλη στρατιά των ελεύθερων εργατών και θα μπορέσω να χτίσω ο ίδιος τη ζωή μου χωρίς τους τσιφλικάδες και τους κεφαλαιοκράτες, θα μπορέσω να εγκαθιδρύσω το κομμουνιστικό καθεστώς.

Πρέπει η Ένωση της Κομμουνιστικής Νεολαίας να διαπαιδαγωγεί όλους τους νέους, από δώδεκα χρόνων, στο πνεύμα της συνειδητής και πειθαρχημένης δουλειάς.

Έτσι μπορούμε να υπολογίζουμε ότι θα λυθούν τα καθήκοντα που μπαίνουν σήμερα μπροστά μας.

Πρέπει να έχουμε υπόψη μας ότι χρειάζονται όχι λιγότερο από 10 χρόνια για τον εξηλεκτρισμό της χώρας, για να μπορέσει να εξυπηρετηθεί η φτωχευμένη χώρα μας σύμφωνα με τις τελευταίες κατακτήσεις της τεχνικής.

Και να, η γενιά που είναι σήμερα 15 χρόνων και που ύστερα από 10-20 χρόνια θα ζει μέσα στην κομμουνιστική κοινωνία, πρέπει όλα τα καθήκοντα της μάθησής της να τα βάζει έτσι που κάθε μέρα σε κάθε χωριό, σε κάθε πόλη, η νεολαία να κάνει πρακτικά τούτο ή εκείνο το καθήκον της κοινής δουλειάς, έστω και το πιο μικρό, έστω και το πιο απλό.

Στο βαθμό που θα γίνεται αυτό σε κάθε χωριό, στο βαθμό που θα αναπτύσσεται η κομμουνιστική άμιλλα, στο βαθμό που η νεολαία θα αποδείχνει ότι ξέρει να συνενώνει τη δουλειά της – στον ίδιο βαθμό θα εξασφαλίζεται και η επιτυχία της κομμουνιστικής οικοδόμησης.

Μόνο βλέποντας το κάθε βήμα μας από την άποψη της επιτυχίας αυτής της οικοδόμησης, μόνο ρωτώντας τον εαυτό μας αν κάναμε το παν για να είμαστε ενωμένοι, συνειδητοί εργαζόμενοι, μόνο μέσα σ' αυτό το μακρόχρονο προτσές η Ένωση της Κομμουνιστικής Νεολαίας θα συνενώσει το μισό εκατομμύριο μέλη της

σε μια στρατιά της εργασίας και θα κερδίσει τη γενική εκτίμηση.

- **Δημοσιεύτηκε στην εφημερίδα «Πράβντα», φύλλα 221, 222 και 223, στις 5, 6 και 7 του Οκτώβρη 1920.**